

inca

revista

N'Antònia Corró, mestra d'escola

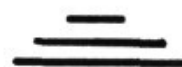
EQUIP CAMPIÓ DE BALEARS DE JUVENILS,

FA 25 ANYS

Bartomeu

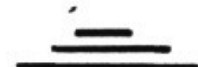
Rosselló Pòrcel

Normalització

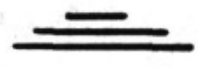
lingüística a

INCA

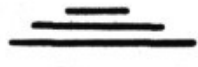
Coses de

la Ciutat

Entrevista amb

Cela

“JAVI”

jugador del

Constància

inca **revista**

REDACCIO I CONFECCIO:

Jaume Armengol, Antoni Armengol, Immaculada Cortès, Francesca J. Cortès, Bernat Forteza i Antonia Llobera Torrens.

SUPERVISIO LINGUISTICA:

Bernat Forteza i Jaume Armengol.

COL.LABORACIONS:

Foto Miquel A. Quetglas,
Foto Payeras, Toni Llarg,
Pere Castelló, Joan Guasp,
Jaume Payeras, Jaume Gual
i Rafes Cortès.

ADMINISTRACIO:

Cati Ferrà i Llorenç Sastre.

IMPRESSIO:

"Apostol y Civilizador",
Petra.

DIPOSIT LEGAL:

PM 451-1.986.

EDITA:

INCA-REVISTA. OBRA CULTURAL BALEAR D'INCA.
Apartat de Correus, 156.
Tf. 50.12.25.

NOTA:

Les responsabilitats dels articles recauran únicament damunt de llurs autors.

Gràfiques

ROMA

Sant Bartomeu, 115-117

Telèfon 50 25 38

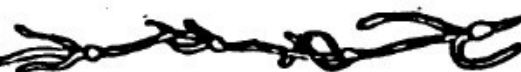
INCA - MALLORCA

Col.labora amb INCA-REVISTA

Clavells

can Llorenç Rigol

Carretera Palma Inca
Telèfon - 50 46 90

Botiga

La Florida

Plaça Espanya, 19
Inca (Mallorca)

EDITORIAL

Hi ha un refrany que diu: "Any Nou, Vida Nova". D'es d'Inca Revista, tots els components d'aquesta publicació us desitgen un any venturos, ple de prosperitat i de Pau. Que tots els nostres desitjos, els bons quefers i aspiracions es puguin veure realitzats.

Començam un any, on tal volta, no anirà així com nosaltres voldríem, però el camí del bon enteniment i del diàleg ens ajudaran a acostar-nos un poc més. Si volen unió, cal crear llaços d'aproximació.

Inca-Revista està contenta que s'hagi aprovat el reglament de Normalització Lingüística. Voldríem que aquesta Normalització a Inca es fes de veritat, no que fos un engany polític i que quedàs soterrada sota el signe de la ignorància.

També demanam a tot el consistori: il.lusió, entrega i treball en la seva tasca política. Els inquers ens ho mereixem i no podem sentir-nos defraudats. Volem uns polítics que representin de veritat els nostres interessos.

Tenim necessitat d'arreglar les nostres veus i cridar ben fort perquè tothom ens escolti: "Siau qui sou".

FOTOS PORTADA

Escola de N'Antònia Corró Curs 1952-53

Antònia Morro
Joana Coll C.
Antònia Vallès
Catalina Mateu
Maria Corró
Joana Albadáejo
Catalina Corró
Joana Coll B.
Lluïsa Torres
Isabel Gomila
Joana Payeras
Catalina Colom
Joana Mª Noguera
Antònia Beltran
Margalida Saurina
Antònia Arrom Q.
Maria Amengual
Margalida Mateu
Joana Planas

EQUIP CAMPIO DE BALEARS DE JUVENILS, FA 25 ANYS.

D'esquerra a dreta. Drets:

Mateu Garriga - Llanterner
Toni Horrach - Industrial
Tomeu Llompart - "
a Elx.

Pau Alzina - Representant
Roberto Segarra - Comer-
ciant.

Joan Nicolau - Industrial
Tomeu Garí - Empleat A-
gència de viatges.

Acotats. D'esquerra a dreta

Toni Coll - Representant
Maties Tugores - Professor
I.F.P.

Sebastià Amengual -
Empleat GESA
Pedro Tugores - Tallador
Pep Sastre - Industrial

Comunicats

COMUNICAT DEL GRUP SOCIALISTA

El Grup Socialista, després de mig any escàs de Consistori, n'està escandalitzat de l'actuació de la majoria municipal (UM-AP) i alhora atemorit en el sentit de pensar com deixarà Inca després d'aquesta legislatura. Davant els darrers esdeveniments, l'assumpte del mercat dels dijous i la pujada dels sous del Consistori, el Grup Socialista es veu en la necessitat de fer pública la seva posició, reiteradament manifestada al llarg de la nostra actuació municipal des que vam prendre possessió dels nostres càrrecs.

Quant a l'assumpte del mercat dels dijous, el Grup Socialista preveia la protesta unànim dels placers en negar-se a estendre llurs productes el passat dijous, dia 14 de gener. Hem de recordar que el Grup Socialista des que la majoria d'UM-AP es pujà els sous escandalosament i tots els impostos municipals, entre els quals cal esmentar l'Ordinanza de Mercats, convocà un Ple extraordinari en el qual proposava de davallar els citats impostos i taxes municipals al mateix nivell de la inflació prevista, el 3% i d'acord amb la situació econòmica que travessa Inca.

El Grup Socialista es pregunta com quedarà Inca després d'aquest Govern d'UM-AP dessota l'alcaldia d'Antonio Pons seguint el camí dels desbarats. UM-AP enlloc de promocionar el mercat dels dijous a nivell comarcal el que volen aconseguir és enfonsar-lo. No és la primera vegada que la majoria té problemes greus en la qüestió del mercat. En efecte, fa tres anys va assistir-hi l'exposició de maquinària agrícola pel Dijous Bo i també els pa-

gesos respecte al mercat cobert. L'afany de recaptació arriba a l'extrem que la majoria municipal sembla haver perdut la necessària prudència política, ja que a una mesada escassa de la pujada dels impostos també es puguen els sous amb la mateixa proporció.

El Grup Socialista comprèn que la majoria d'UM amb el recolzament d'AP es negà a la petició de compareixença a Ple del Delegat de Mercats per a explicar la seva gestió. També és incompreensible que l'alcaldia que no mira gens prim en pujar-se el sou, quan hi ha un greu problema sigui il·localitzable.

El Grup Socialista s'ha vist obligat a interposar múltiples recursos de reposició en contra de les decisions preses pel batle Pons i els grups que el recolzen. Un dels quals s'interposà contra l'augment dels sous dels regidors i de l'alcalde per il·legals, segons l'Informe Tècnic municipal.

El Grup Socialista, encara que avesat a què no es doni resposta als seus recursos ha decidit d'esperar, prudentment, l'actitud de la majoria en aquest respecte i la resolució del recurs. Segons l'una i l'altra serà la decisió final. De manera que si l'actitud de l'alcalde i la seva majoria en aquest assumpte segueix el camí de la prepotència o bé la resolució del Recurs no és satisfactòria per al Grup Socialista, sense cap mena de por per pressions externes, durà el Recurs fins a les últimes conseqüències, és a dir, al Contenciós Administratiu.

El portaveu.

INCA, 15 de Gener del 1988

Inca 10 desembre de 1987

L'Obra Cultural Balear d'Inca, entitat capdaventera en la defensa de la nostra llengua i Cultura, i per tant, de la seva normalització, decideix recolzar públicament la Moció del Grup Socialista d'Inca sobre "PROPOSTA DE REGLAMENT MUNICIPAL DE NORMALITZACIO LINGUISTICA DE L'AJUNTAMENT D'INCA I EL SEU TERME". Així mateix desitjaria que la Moció fos aprovada per unanimitat.

No cal dir que la Delegació d'Inca de l'O.C.B. s'ofereix a col·laborar en, dur a terme aquest importantíssim projecte.

Junta Directiva de l'O.C.B. Inca

BIEL MASSOT FOU REELEGIT
PRESIDENT DE L'ASSOCIACIO
DE LA PREMSA FORANA

El passat dia 28 se celebrà a Sant Joan l'Assamblea de l'Associació de la Premsa Forana a la qual fou reelegit per dos anys Biel Massot i Muntaner (de la Revista Pòrtula). Formen part de la nova Junta Directiva Maria Mestre (Ariany), Bernat Calafat (Coanegra de Santa Maria), Delfi Mullet (Es Saig d'Algaida), Rafel Ferrer (Perlas y Cuevas de Manacor) i Miquel Mora (Galatzó de Puigpunyent).

Hi participaren un total de 29 revistes de les 41 associades.

Inca-Revista felicita a la nova Junta Directiva encapçalada per Biel Massot.

Carreró sense sortida per a l'oposició inquera

En front la majoria absoluta que governa el nostre poble, impulsada pel populisme personalista del Batle, s'han intentat per part dels partits progressistes a l'oposició, diferents estratègies: Des d'una política de subordinació dels interessos de partit als del poble, fins a aquella política de confrontació que té com a únic o més impossible objectiu "tomar el Batle".

Tant l'una com l'altra han fracassat, més o menys relativament. La primera perquè, a pesar d'haver aconseguit guanys efectius pel poble a través de la negociació, basada en l'aportació d'idees i projectes originals, amb una tasca constant d'oposició constructiva, no ha sabut projectar-se cap a l'opinió pública i per tant ha propiciat el manteniment de la majoria d'U.M.

Caldria demanar-se si és rendible aquesta estratègia. Es clar que en principi és insuficient, però més detingudament, i manejant la possibilitat, que a les darreres eleccions s'ha confirmat, de la permanència inalterable d'En Toni Pons com a Batle i la impossibilitat de formar una nova majoria progressista homogènea, entenc no és tan inútil, sempre que vagi acompanyada d'una alternativa humana i programàtica a

l'actual majoria, susceptible d'arribar a més amples sectors de població.

No tot és tan senzill, l'experiència ens diu que la feina seriosa i constructiva de l'oposició no motiva, sovint, canvis en el sentit del vot a pesar de la inaptitud i ineficàcia del govern municipal. L'inquer sembla que no es vol decantar, políticament, cap a cap costat, l'interessa o l'atreu més l'absència de conflictivitat, encara que es compensi amb una manca d'idees, que promeses i projectes, que als més joves ens semblen engrescadors. Els fets sempre guanyen a les paraules i aquests només tenen un autor. Si a tot això hi afegim el caràcter conservador dels inquers, generalitzat a Mallorca, podem pensar que ens resten molts d'anys a l'oposició.

El segon camí, pel que alguns han optat ja, el de la confrontació, és rebutjat pel poble i ja ha demostrat la seva eficàcia a Sa Pobla.

Es necessària una oposició ferma que posi en evidència els errors, les contradiccions i en definitiva el mal govern municipal; però cal que tot allò que es pugui aconseguir de la mà de la negociació i la convicció personals (abans en matèria urbanística i ara en matè-

ria cultural), no es deixi perdre per la creació d'un clima d'enfrontament, la voluntat de significació política i autosatisfacció personal o per la prepotència de qui es creu portaveu de la raó.

Quin és doncs el camí?. Potser sigui el de la unitat i l'obertura de totes les forces progressistes sempre però conservant llur identitat i en benefici del progrés, mai per reforçar unes determinades sigles ni per legitimar opcions personals.

Potser és millor mantenir les diferents identitats que enriqueixen el panorama polític d'Inca i en aquest sentit no caben intents de monopoli que només aporten acusacions tendencioses, pressions personals, transvestisme ideològic, etc.

D'ençà les darreres eleccions municipals, el clima de les relacions entre tota la gent progressista s'ha enrarit i la convivència pacífica és ja difícil d'aconseguir-se, els recels i l'afany de protagonisme han trascendit a la societat civil.

Sembla que no ens queda més remei, doncs, que treballar constantment oferint alternatives i reconeixent els encerts aliens que es puguin produir, a l'espera de què el poble ho valori adequadament.

Jaume Payeras Alzina

VILANOVA - 3

PONE A SU SERVICIO SUS NUEVOS DEPARTAMENTOS DE MUEBLES DE OFICINA Y MATERIAL INFORMATICA

PIEDRO VILANOVA

VILANOVA-1 : PAPELERIA
C/COSTA Y LLOBERA 208 502880

VILANOVA-2 : LIBRERIA
C/VIDAL 15 503532

VILANOVA-3 : INFORMATICA
HOSTALS, 47 Bajos 504229

INCA

S'ESCAIRE D'ISCOTECA

INCA

discoteca s'escaire

ABIERTO CADA DIA

BAJOS "BAR SA PUNTA" C/ RENTADOR B/N

NORMALITZACIÓ

LINGÜÍSTICA A INCA

L'Ajuntament d'Inca o, millor dit, la majoria que el govern UM - AP, d'ençà el passat 17 de desembre té a les seves mans l'eina escaient per a normalitzar la nostra llengua per tot el terme municipal d'Inca. Tota la responsabilitat política, a partir d'ara, recaurà al damunt del govern municipal de dretes, per si de cas no es porta a terme la normalització lingüística.

Els socialistes vam posar a la seva disposició un bon Reglament de Normalització Lingüística que contempla les diferents àrees d'actuació. El Grup Socialista n'era ben conscient que si no ho haguéssim fet així, Inca no tindria el marc legal i de treball per a normalitzar el català. Era, doncs, una necessitat, una urgència, però alhora era una promesa electoral del PSOE. Tanmateix, el Grup Socialista es proposà, malgrat no assolir el govern municipal, dur a terme el seu programa de política municipal, alternativa al "desprograma" d'U.M. i de la dreta en general.

Per a aconseguir que el Reglament de Normalització Lingüística elaborat pel Grup Socialista arribàs a bon port, calia la negociació, el consens. Mantenint, emperò, l'eina que oferíem tal i com la creïem necessària per a Inca. Amb aquella disposició, el Grup Socialista inicià el camí vers el consens. I aconseguí l'objectiu, car en definitiva les esmenes introduïdes pels partits de dreta: UM, AP i CDS, foren marginals, gairebé supèrflues, no gosam dir estúpides, si més no fruit de les velles fòbies de l'Alcaldia (les seves conegudes animaveracions per l'Obra Cultural Balear i "Inca Revista",

perquè ni l'una ni l'altra mai no s'han plegat als seus capricis i conveniències, sovintment de caire electoralista) i de la dreta més clàssica, l'anti-catalanisme visceral. Així AP, a través dels portaveus d'UM, ens assabentà que no consensuaria el Reglament, si no es substituïa "llengua catalana" per "Llengua catalana en la variant balear". UM hi estava d'acord, per tal de consensuar, però el PSOE trencà d'immediat la negociació. Per al Grup Socialista la nítida catalanitat de la nostra llengua era quelcom irrenunciabile, innegociable. Al capdavant, l'actitud d'AP, encara que objectivament inadmissible, era coherent amb el seu ideari. No així l'actitud d'UM, pel fet d'autodefinir-se regionalista, nacionalista, pels més optimistes, d'una banda, i de l'altra, per la superficialitat de les seves esmenes, totes elles, com ja he dit abans, velles fòbies de n'Antoni Pons. Estudiem-les. Suprimir la "Disposició Addicional Quarta" que es refereix a l'ajut i promoció als mitjans de comunicació escrits íntegrament en català, car rera l'esmena hi havia ni més ni manco que la marginació clara a "Inca Revista", l'únic mitjà inquer en català. Anacrònicament, emperò, "Inca Revista" no rep el mínim ajut per un partit que, els més optimistes, qualifiquen de nacionalista. L'agravi comparatiu amb l'altre mitjà escrit inquer és tan patent que només cal esmentar que durant els mesos de Octubre i Novembre ha rebut en concepte de subven-

cions de l'Ajuntament inquer l'escandalosa xifra de 320.020 pessetes. El Grup Socialista accedí a l'esmena d'UM per un motiu molt simple: la lletra i l'esperit d'aquella Disposició quedava perfectament reflexat a l'article 18 que diu: "La producció de premsa escrita en català, en la seva integritat, com a eina de normalització lingüística, mereixerà el recolzament econòmic i de difusió per part de l'Ajuntament d'Inca." Es evident que el PSOE no va cedir en res, car l'article 18 ferma el Consistori en aquest assumpte tant o més que la Disposició Addicional. La segona esmena, un altre producte fruit de les fòbies de l'Alcalde, fou la de suprimir la Disposició Addicional Tercera que diu textualment: "Per tal que es posin en marxa tot d'una els cursos de català, l'Ajuntament d'Inca, d'acord amb la Comissió de Seguiment i amb l'Assessoria Lingüística, encarregarà els cursos de català a l'Obra Cultural Balear, adés per a adults, castellano-parlants, funcionariat i altre personal pertanyent o depenent de l'Administració de l'Ajuntament d'Inca". UM volia que aquesta disposició quedàs fora del Reglament perquè els feia nosa l'Obra Cultural Balear. Després de molts d'estires i arroneses, el PSOE mantingué la Disposició i, de comú acord, només restà modificat de la següent manera: allà on diu "Obra Cultural Balear", dirà "a l'entitat més qualificada per a tal fi". Es evident que a Inca només hi ha una sola entitat qualificada per a tal

fi: L'Obra Cultural Balear. Quant a l'última esmena d'UM, es tractava de modificar la Disposició Addicional Segona que tracta de la Comissió de Seguiment i també, com a les altres, s'hi veia mitjanament clar la fòbia del batle: evitar que en la Comissió no hi hagués un representant de l'Obra Cultural.

El vespre abans del Ple convocat pel Grup Socialista per a debatre i aprovar la seva moció sobre Reglament de Normalització Lingüística, les negociacions eren pràcticament trencades. Així que el Grup Socialista estava disposat a defensar en solitari la seva moció i que cadascú justificàs com pogués el seu vot. Ja de tard, UM es posà en contacte amb el Grup Socialista i comunicà que AP estava disposat a mantenir "Llengua Catalana", però en canvi introduïria el següent: "serà objecte de protecció la forma dialectal sense perjudici de la unitat de l'idioma català." La introducció conservadora de darrera hora era acceptable, car la pròpia Llei de Normalització Lingüística aprovada pel Parlament Balear recollia l'esmentada introducció conservadora, llei que, altrament, fou consensuada per la dreta i el PSM i PSOE.

Quant al Reglament en si, basat en altres aprovats a diverses poblacions del Principat i de Mallorca i en la nostra

idea, creiem que és el més exigent en la defensa i promoció del català i alhora el millor marc per a desenvolupar la tasca normalitzadora. Només cal fer comparacions, per a comprovar-ho.

A partir d'ara el Grup Socialista farà un rigorós seguiment de l'actuació de la majoria municipal en aquest aspecte. La voluntat política de dur a terme la normalització lingüística podrà ésser jutjada en presentar la majoria municipal els Pressupostos, la partida que hi destini.

La Moció del Grup Socialista sobre Proposta de Reglament de Normalització Lingüística no és altra cosa que la conseqüència d'una línia coherent d'actuació. Una oposició responsable, oferint alternatives a totes les propostes de la majoria i demostrant la capacitat per governar. Mai no hem d'oblidar que el poble ens elegí per fer oposició i fer-la bé. Cal recordar que en aquest sentit el poble no perdona. Basta adonar-nos en de quina manera castigà a les passades eleccions municipals aquells partits que no van fer o no van saber fer oposició. L'electorat d'esquerra, el nostre, i la nostra pròpia dignitat i consciència política ens exigeix fer una oposició estricta, en nom del poble, donant alternatives al desgovern i a la incapacitat de la majoria. No abandonarem aquesta

línia perquè n'estam convençuts que a les properes eleccions municipals els socialistes tindrem la majoria absoluta.

No és fàcil ni còmode, fer una bona oposició. Per a poder-la dur a terme és precís ésser valents, estar preparats, treballar molt i amb fe i posseir un mínim de dignitat i responsabilitat, pensant de no decebre aquells inquirers que van dipositar la confiança amb nosaltres.

Però el Grup Socialista no tan sols exerceix un control estricte, sinó que construeix. En efecte, el Grup Socialista en menys de mig any ha convocat tres plens extraordinaris i ha presentat a ple més mocions que la majoria municipal junta i que totes les que van poder presentar, gairebé cap, tota l'esquerra en el Consistori anterior. Més de 30 mocions i mitja dotzena d'esmenes a la totalitat de propostes de la majoria justifiquen les nostres paraules. Una oposició que sap fer oposició, posant en situació d'escac la majoria de dretes i alhora sempre presentant alternatives i mocions. Ens sentim satisfets de la nostra feina i volem agrair les felicitacions que hem rebut en aquest sentit no tan sols dels nostres votants, sinó de persones significatives independents i dels altres partits d'esquerra, que podem fer públic quan interressi a qualque lector.

JAUME ARMENGOL I COLL

ZONA CA'N PICAFORT

VENDO CHALET ADOSADO A ESTRENAR
A 25 MTS. DEL PUERTO DEPORTIVO
VISTAS A LA BAHIA DE ALCUDIA
6.800.000 PTS.

INF. TEL. 71 63 10 (Horas Oficina)

FÀBRICA D'ARTICLES DE PELL

guants

bosses

peces de vestit

i marroquineria en general

Gran Via de Colón

INCA

Telèfon 50-19 00

Coses de la Ciutat

INCA-REVISTA PREMIADA

Inca-Revista, juntament amb altres mitjans de comunicació escrits pertanyents a l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca, fou premiada pel Premi Francesc de Borja Moll per la seva labor en pro de la normalització social de la llengua i la cultura als "Premis 31 de desembre de l'Obra Cultural Balear".

L'INSTITUT DE FORMACIÓ PROFESSIONAL I L'INSTITUT BERENGUER D'ANOIA TAMBE PREMIATS.

L'Institut de Formació Professional i l'Institut Berenguer de la nostra Ciutat obtingueren el Premi "Emili Darder" per llurs iniciatives i experiències en el camp de l'educació, especialment en la normalització lingüística, juntament amb altres centres d'ensenyança del Moviment d'Escoles Mallorquines, també en els Premis 31 de desembre de l'Obra Cultural Balear.

LES DISCRIMINACIONS DEL BATLE A INCA-REVISTA

Les discriminacions d'Antoni Pons, Batle d'Inca, a la nostra revista són conegudes fins i tot fora de la nostra Ciutat, car el corresponsal a Inca del "Diario de Mallorca" en un article sobre l'aprovació de la proposta Socialista de Normalització Lingüística, en fa referència, dient: "Hay que señalar que, precisamente, la única revista local editada completamente en catalán, Inca-Revista, sufre una larga discriminación por parte del Ayuntamiento. Según han informado a este

periódico responsables de la misma, aparte de no recibir los mismos anuncios publicitarios que el resto, no se le invita ni avisa a numerosos actos organizados por el Ayuntamiento. Las causas de esta actitud podrían deberse a que el alcalde Antonio Pons, no le gustan las informaciones que elabora esta publicación. No es la primera vez que Pons impone su criterio personal a

la hora de repartir la publicidad municipal sufragada con el dinero de todos los inquenses, sin excepción. Esta actitud la mantiene incluso con los periódicos de Palma. Pons presume de no poner publicidad "porque no le gustan las crónicas". Sabem que el Grup Socialista ha presentat una moció a l'Ajuntament en defensa de la premsa marginada.

INCA, LA CIUTAT MES BRUTA

Hom creu que Inca és la Ciutat més bruta de Mallorca. La gent comença a queixar-se, quotidianament pot observar-se arreu gran quantitat de fems, principalment pels carrers on s'ubiquen els grans edificis o en els carrers on hi viu poca gent. En són exemples: Sa Mostra, Plaça Mallorca, Hostals, Campana, Miquel Duran, Hostals, Born, Blanquer, etc.

Qui en té la culpa? De primer els responsables municipals, després bona part de la ciutadania. Els serveis de neteja no funcionen. Tampoc l'empresa de recollida de fems no té gaires miraments a l'hora d'arreglar els fems. Tan sols un home agranda els carrers d'una Ciutat de quasi 22.000 habitants. Hi manca concienciar al ciutadà de la necessitat de no embrutar els carrers. A la fi s'ha de dir que no hi ha papareres suficients.

Però per Inca no tan sols abunden els fems, sinó també una gran quantitat d'herbes. Les herbes que creixen al carrer de l'Aigua s'han fet populars. Les herbes de l'Avinguda Jaume I són objecte de visites.

ELS VEINATS DEL CARRER LLUBI ES QUEIXEN

Inca-Revista ha vi-

sitat al carrer Llubí i se n'ha fet ressò de les queixes dels veïnats. Algunes són fàcilment vistables, com és la síquia a mig acabar de les aigües de Son Fiol. La terra està acaramullada fa gairebé mig any. Quan plou hi ha fang per tot. Les herbes de l'Avinguda Jaume I tenen continuació al carrer Llubí.

Iguàlment es queixen de la manca de llum i d'inseguretat ciutadana, sobretot de vespre.

U.M. I A.P. ES PUGEN UN
60% ELS SOUS

Al darrer Ple extraordinari celebrat a l'Ajuntament d'Inca, Unió Mallorquina i Alianza Popular es pujaren un 60 % els

sous, amb el vot en contra del PSOE. Així el Batle cobrarà 200.000 pts. mensuals, més altres 200.000 pts. d'endarreriments.

La crítica de Jaume Armengol, portaveu del Grup Socialista, es basà en què l'Alcaldia no tengués dedicació exclusiva, que el Primer Tinent de Batle cobri el mateix que un simple delegat d'Alcaldia i que un membre de la Comissió de Govern hagi de cobrar igual que un President de Comissió o Delegat d'Alcaldia que tenen menor dedicació i menor responsabilitat. Assenyala, també, que una altra irregularitat és la que un cap de fila hagi de cobrar més que un regidor, quan, normalment, es reparteixen la responsabilitat per un igual.

cada setmana té un **dijous**

AYUNTAMIENTO D'INCA
MALLORCA

SECRETARÍA DE LA COMISIÓN INFORMATIVA DE HACIENDA

Con motivo de la reorganización de funcionamiento de la Corporación Municipal de Inca, en cumplimiento de la normativa prevista en la Ley 7/1985, de 2 de abril, reguladora de las Bases del Régimen Local en cumplimiento de lo que determinan los artículos 73 y siguientes de aquélla, los miembros de la Comisión Informativa de Hacienda han estudiado el asunto que hace referencia a la asignación de indemnizaciones

a los miembros que forman la Corporación Municipal y en consecuencia se propone el honor de proponer al Magnífico Ayuntamiento Pleno que

ACUERDE:

PRIMERO.- Pagar con efectos a partir del día de Agosto de 1987, las asignaciones por indemnizaciones de carácter mensual, a los miembros de la Corporación Municipal en la forma siguiente:

a)	de Sr. Alcalde la Corporación.....	200.000,- Ptas.
b)	Presidentes de las Comisiones Informativas	50.000,- Ptas.
c)	Regidores con delegación.....	50.000,- Ptas.
d)	Regidores miembros de la Comisión de Gobierno.....	50.000,- Ptas.
e)	Regidores cabezas de lista.....	20.000,- Ptas.
f)	Resto de regidores.....	10.000,- Ptas.

SEGUNDO.- Todas las indemnizaciones se entenderán con carácter bruto, por lo que se imputarán con cargo a la partida 121.11.1 del vigente Presupuesto de Gastos.

TERCERO.- Los miembros de la Corporación Municipal, solo tendrán derecho a la percepción de una sola indemnización mensual, que será la de mayor cuantía.

No obstante el Ayuntamiento Pleno acordará lo que estime más oportuno a los intereses municipales.

Inca a días de Noviembre de 1987.
EL PRESIDENTE DE LA COMISIÓN DE HACIENDA

Fdo. ANTONIO SOLÍS RIUMER.

Afirmà que la majoria municipal ha escollit el camí de la indemnització per no posar-se dedicació exclusiva, ja que això suposa renunciar a totes les altres pagues, descompte d'I.R.P.F. i cotitzar a la Seguretat Social. A més a més els treballs privats han de tenir caràcter marginal.

Declarà que el Partit Socialista és partidari de què el sou del Batle ha d'anar condicionat a la dedicació exclusiva i, a més a més, ha d'ésser proporcional al Pressupost. En el cas d'Inca sense dedicació exclusiva i proporcional en els 500 milions de pressupost anual, és possiblement la més ben pagada de tot l'Estat Espanyol.

Armengol afegí com altre motiu per no poder votar favorablement el que el Dictàmen de C.I. d'Hiscenda no s'ajusti a la llei, tal com consta a l'informe tècnic de l'Interventor.

A la fi, recomenà que l'assumpte quedàs damunt la taula.

Inca-Revista ha sabut que el Grup Socialista ha presentat Recurs de Reposició contra aquest acord de Ple.

Els Agermanats

Floristeria Prohens

Flores naturales y artificiales
Servicio a domicilio

C/ Palmer, 34 Tel. 501910
Lluc. 250-1.º Tel. 500237
INCA - Mallorca

TOMU

PELUQUERO UNISEX

Calle Martin Medico, 20 · Tel. 503013 · Inca

Para mayor comodidad RESERVE HORA

Des del meu racó

Des del meu racó:

CARTA A UN INQUER

Benvolgut inquer:

T'escric aquesta carta des de la plenitud de les festes Nadalenques, és per això que vull aprofitar l'avinentsa i desitjar-te unes festes plenes de salut i pau i un any 1988 lo més venturós possible.

M'agradaria arribar a cada llar del nostre poble i fer una petita xerrada amb les persones que hi viuen. Amb tu Joan, o amb tu Toni o amb tu que no sé ni com te dius. Faríem una copeta i un bocí de torró de can Delante. Aleshores, un cop trencat el gel, et faré una pregunta: T'agrada viure a Inca?

De cap manera has d'acotar el cap. No serveix de res ficar-se sota del llit. Sincerament, què passa a Inca?

Recordes fa deu o quinze anys, quan les sabates eren font de riquesa, el comerç era fort i les empreses l'enveja de la resta de l'illa?

L'altre dia vaig preguntar a un company quin pervindre li veia per al seu fill a Inca, i no me va poder respondre.

El capital es reneega. Es tanquen empreses aquí i s'obren hotels a la part d'Alcúdia o Pollença. No tenim agricultura ni ramaderia. No tenim sòl industrial com ja el tenen Sineu, Manacor o Binissalem. No tenim ni hem demanat un hospital com el que s'ha concedit a Manacor i ens manquen tantes i tantes coses que no es veu una sortida ni a curt ni a llarg plaç.

Es l'hora, amic inquer, d'aturar tot això, és l'hora de posar-se a pensar en què farem d'aquí a pocs anys i és l'hora de demanar responsabilitats.

Cert. El govern municipal no pot muntar fàbriques. Però algú sap perquè no tenim un polígon industrial?

Què n'hem de fer de tanta jardineria, tal vegada sembrar-hi faves? No és just que el nostre poble es vagi despoblant. Actualment hi ha molta gent que ja viu a la part d'Alcúdia o a Pollença o a Aucanada perquè Inca no els hi ofereix cap mena d'il·lusió ni econòmica ni cultural ni de cap altre tipus.

Inca sempre havia estat un poble capdavanter, amb empena, amb idees i d'empresaris amb coratge. Què passa, idò?

Per això t'escric aquesta carta, amic, perquè la resposta és necessària, ja no val dir que no és problema de tots. Al contrari, més que mai ningú no en pot passar.

Segur, amic Joan, que tens cotxe, gran o petit, nou o vell, i segur que l'has hagut d'emprar per dins Inca. Has vist una follia circulatòria més gran que la que tenim aquí? Has vist uns semàfors més inútils que aquí? Qui és la persona de la majoria que mana, que n'és més responsable?

Has vist, amic Pau, els edificis d'Inca? Has vist com es concedeixen llicències d'obra per uns i per d'altres es deneguen? Perquè és necessari tenir una casa d'estiu al Port de Pollença per a aconseguir alguns favors?

Has vist, amic Toni, com no es pot construir dins Inca una fàbrica ni un taller ni res que crei llocs de feina?

Has vist, amic Miquel, com han proliferat a Inca els bars?

Has vist, amic Inquer, com no es fa res per aturar tot això? Saps que a l'Ajuntament d'Inca l'arquitecte ve un dia a la setmana, l'enginyer ve un cop al mes com a molt i l'aparellador dos cops a la setmana? Què vol dir tot això? Es hora de respostes, no d'augmentar-se sous. Ara no hi ha eleccions municipals. Ara promeses no. Ara feina i realitat i, tristament, avui per avui, Inca té una mala ferida.

Idees noves, gent jove, amb ganes, sense immobiliàries ni d'altres interessos particulars. Menys banderetes, menys plaques i menys gloses. Hem de caminar amb fermesa envers una Inca nova.

Fins a una propera carta vos desitja lo millor,

en Toni Llarg

inca
revista

INCA

N'Antònia Corró, mestra d'escola

N'Antònia Corró Seguí, mestra d'escola de tota la vida; coneguda i estimada per tots els inquerers.

Milers de nins i nines han escoltat les seves explicacions, i no hi ha ningú que no tenguí un bon record d'ella.

Jo també la conec, i puc assegurar que, un se sent embadalit quan escolta les seves paraules plenes de vocació vers als infants. Paraules que no es perden dins el vent sinó que s'endinsen i s'encloten dintre de l'interior dels nostres pensaments.

Va néixer a Inca un dia 10 de gener del 1927. Des de petita sentí afició per a ser mestra d'escola.

- Jo vaig néixer per a ser mestra -em diu-. De petita vaig sentir aquesta vocació i fins ara ha perdurat. Jo, mestra i vocació són una mateixa cosa.

Estam asseguts al menjador, un devora l'altre. Em conta coses i més coses: dels seus estudis, dels seus primers anys

que va estar a Eivissa, dels seus alumnes... Tota la seva recordança d'escola està empapada d'entusiasme. Els seus alumnes ho han estat tot per a ella.

- Tinc en bona estima els meus benvolguts mestres que m'ensenyaren les primeres lletres a l'escola nacional que estava en el Claustre de Sant Domingo: La senyora Maria "Sa Pagesa", la senyora Conxa Nicolau i la senyora Maria Erència. Després vaig estudiar el batxillerat, fins que a l'any 1945, una vegada acabada la revàlida, em vaig decidir fer Magisteri. Durant tot un any, al Col·legi Gabriel Alzamora, vaig fer les pràctiques.

- Antònia, quan començares a fer escola?

- Jo vaig fer les oposicions l'any 1952, i el 5 de setembre del 1953 m'enviaren a Sant Vicens Ferrer "Sa Cala" (Eivissa).

Quan recorda Eivissa la seva cara es transforma: enyorança, melangia, satisfacció i complaença. Foren uns anys, els seus primers anys plens

d'il·lusió i que sempre guardarà com a penyora desitjada.

- A "Sa Cala" l'estim molt - em torna dir -. Jo m'hi vaig trobar bé, malgrat que no hi havia carretera ni llum, i cobrant un sou de 9.360 pts. anuals. Aquests anys ompliren de goig les meves aspiracions i em vaig sentir bé. No només ensenyava als alumnes que tenia sinó també als seus pares i a la gent major. Erem tots una gran família.

Em mostra fotografia dels seus alumnes, capses plenes de recordances llunyanes. Una llunyadot que sempre té present i que abeu de gaubança i adelitament la seva vida.

El telèfon sona. Mentre ella fa la xerradeta, jo em dedic a registrar els racons de les capses. Alumnes, escoles, familiars, amics... dormen desperts, sense dir res.

- Perdona, Bernat - em diu -. Estic amb tu.

- Què és ésser mestra d'escola?

- Mira, jo crec que ésser mestra d'escola vol dir: dedicació, vocació, estimació. Jo ho procur ésser les "25" hores del dia.

- ¿Quina diferència trobes entre l'escola dels teus primers anys de mestra i la d'ara?

No pensa la resposta i em diu tot seguit, alhora que li faig la pregunta:

- Ni tot lo passat era dolent ni tot lo d'ara és bo. La mestra ha de conservar tot lo bo de l'ensenyança passada i ha d'estar oberta a hores d'ara. Jo pens que abans havies d'estar molt més preparat que avui en dia per tal d'aconseguir un bon rendiment escolar. Tenir una cinquantena de nins i nines de distints nivells, es necessitava una bona preparació. Així i tot, crec que l'ensenyança

ça ha de progressar, ha de ser capdavantera; malgrat que el temps actual, mitjançant els medis de comunicació, manipulin els nostres nins. En aquest temps actual tenim molts d'accidents...

S'atura, i pensatí-vola em pega una ullada com si volgués recriminar alguna cosa.

Em parla de quan feia escola a Tirasset (Inca) l'any 1956.

- Durant els dos cursos que vaig estar a Tirasset les vaig passar molt bé. Erem 36 alumnes que formàvem també una família. Dinàvem plegats i quan quedava a dormir-hi, algunes alumnes quedaven a romandre amb mi.

- Per què triares magisteri?

- No m'ho he plantejat mai. De petita, sempre vaig dir que volia ésser mestra d'escola. Tenc un bon record del meu pare; sempre m'animà perquè estudiàs.

- Parla-nos de Can Boqueta.

- Can Boqueta era una casa de camp oberta pels quatre costats, on els ratolins hi feien entrada. Hi vaig estar durant el curs 1958-59. Tenia 56 alumnes.

N'Antònia Corró és la mestra més antiga de la comarca. 35 anys de generositat, de lluita i d'entrega. Una mestra que no voldria jubilar-se mai perquè ha fet de la seva vida una vocació, i la vocació perdura fins al final.

Molta gent d'Inca la coneix com a mestra de l'Escola Parroquial. Del 1959 al 1977. L'escola Parroquial va començar com una escola nocturna d'obreres. També hi feien taller. Aquesta escola estava atesa per Na Magdalena Balaguer, Na Joana Buades... La finalitat era la de formar espiritualment. Després va passar al carrer Palmer, a casa de D. Gabriel Buades. I

finalment, el Centre Parroquial, on N'Antònia fou la primera mestra.

- ¿Quins records guardes de l'Escola Parroquial?

- L'Escola Parroquial va ésser una escola familiar. Els pares quan venien a matricular un infant ja estaven lligats per a sempre.

- ¿Què penses de l'ensenyança que reben els infants?

- Jo crec que tota ensenyança és vàlida. Els mestres han de ser persones íntegres. No només han d'ensenyar coneixements sinó que han de ser veritables educadors. El futur depèn en part de nosaltres. "Educando a los niños no se les tendrá que castigar de mayor". La família ha de posar el primer fonament, com també tota la societat. Si un nin no aprèn a sumar ja en pendrà demà; però si no se l'ensenyava a ser persona serà molt difícil poder-lo corregir. Els nins s'hi han de trobar bé, a l'escola. El mestre ha de ser un vertader amic.

- Antònia, conta'm alguna cosa graciosa que t'hagi passat.

- D'anècdotes me n'han succeït moltes. Hi havia un nin que sempre, i en tot i per tot, deia la paraula "fotre". El vaig avisar perquè corregís a-

quest terme; però, res de res. "Fotre" per aquí, "fotre" per allà. Ho vaig comunicar als seus pares. "No se preocupi, senyora Antònia - em digueren -. "Quan torni dir aquesta paraula li foti una bona becollada".

S'atura una estona. Fa una rialleta fresca i segueix contant:

- Un nin vivia un trauma familiar, perquè els seus pares s'havien de divorciar. Li vaig preguntar amb qui es quedava: amb son pare o amb sa mare. No hi pensà ni un sol moment: "Amb qui se'n dugui el televisor".

- Una professió sense vocació és un martiri - em diu -. I a més, molt sovint martiritzen els infants. No se pot estudiar de mestra per un títol o per guanyar simplement, es fa necessari viure intensament aquesta professió.

N'Antònia fa escola a Inca, al Col·legi Públic "Llevant", des del 1977 fins ara. No voldria acabar aquesta conversa sense mostrar la meua admiració cap a N'Antònia Corró. La seva tasca professional ho ha demostrat.

Es un poc tard. La pluja bellugueja enmig d'un cel ennuvolat. El temps ha passat escoltant n'Antònia. He quedat adormit dins un somni de satisfacció.

Bernat Forteza

Estimat Rosselló

(a Bartomeu Rosselló Pòrcel en el 50 aniversari de la seva mort)

Fou a la tardor del 1959 que vaig conèixer casualment l'obra poètica d'En Rosselló-Pòrcel. Devien ésser les 6 i escaig de la tarda. La finíssima pluja barcelonina queia immutable sobre els plàtans rabassuts i es barrejava amb la fumera que es dissolia de mica en mica. Em sentia deprimit aquella tarda, i em calia caminar, potser fins a la fatiga. Així que vaig enfilem Rambles avall, vers en Colom. La pluja es féu més intensa, i, de quatuor, vaig estrènyer a córrer sota el ruixat, aixoplugant-me en el bar més pròxim. Vaig asseure'm a una taula de marbre blanc, alta i rodona, amb les cames de ferro forjat. Com embadalit, em vaig resseguir els degotissos que dibuixaven els meus fantasmes de postguerra sobre la superfície dels vidres. Vaig encendre una cigarreta, vaig xuclar a fons i vaig enlairar el fum, amunt, molt amunt. Vaig demanar un cafè sol. I un cambrer alt, pulcre, amb una safata a la mà i un drap blanquíssim penjant del braç, em féu una capada i tot seguit s'adreçà al tasser.

Feia calor, una calor humida que entabana-va. Vaig guaitar el carrer i l'esguard es detingué sobre un enfilall de parai-gües xops que es belluga-ven amunt i avall, davant de la llibreria d'en Tasis, voltaven cantonades i es perdien enllà de l'immens formiguer, per la ciutat desvetllada.

Davant del bar un ca, pixaner de debò, remenant la cua i alçant la cama adesiara, bramulava ferm en escometre'l el peu feixuc de l'amo del bar que d'ençà una bella estona el fitorava amb la vista. Hom se l'espavava de qualsevol manera la ràbia,

la impotència. També jo me'n moria de ganes d'espassar-me-la.

M'hostatjava a una pensió particular del carrer d'Aribau, al primer pis, just davant la Universitat. I aquell horabaixa, a trenc de fosc, l'atzar em portà a la "Fira del Llibre de Segona Mà" que aleshores se celebrava al carrer Diputació. L'Obra Poètica d'en Rosselló-Pòrcel, editada per R.O.D.A., a la Ciutat de Mallorca, el 1948, va caure a les meves mans. Aquells poemes esplèndits, sobretot els d'"Imitació al Foc" em sobtaren i em trasbalsaren vivament, els vaig sentir molt prop de mi, ben dintre meu, a diferència de la poesia tradicional mallorquina. De llavors ençà "Imitació al Foc" esdevingué el meu llibre de capçalera.

La poesia d'en Rosselló és "quelcom distint" del que s'ha escrit a Mallorca, inconfusible. El poeta que tan bé sabia parlar de la "seva mare fadrina cosint al carrer dels Oms" trenca tots els motllos, fins al punt que a la poesia de Mallorca cal dividir-la en "abans d'en Rosselló i després del gran poeta, català de Mallorca, com li agradava d'identificar-se". L'exquísida riquesa de la seva paraula m'endinsà per una atmosfera molt especial, àdhuc aconseguint significats i ritmes inèdits fins aleshores.

Aquella mateixa nit de setembre, allargassat sobre la vànova, vaig llegir per primera vegada "Imitació al Foc". Llampegava. Els trons se sentien de lluny, apropant-se sense pausa, lentament. Vaig llevar-me, amb el llibre d'en Rosselló a les mans, i vaig guaitar la finestra, alçant el cap vers les es-

trelles tardorals que s'esmunyen sota un esplet de núvols feixucs, color de plom. Vaig parar la mà enlaire i una enorme gota em relliscà pel palmell, com una premonició. Gairebé tot d'una una forta ruixada s'estavellà contra els vidres bruts i opacs del montpeller de la planta baixa.

Però, qui era aquell poeta tan jove, gairebé un al·lot, que havia assolit de trasbalsar-me tan aviat? Es evident que la seva mort prematura, de tisi galopant, és quelcom indeslligable, com molt bé deia en Miquel Dolç al seu pròleg, de la seva personalitat humana i poètica. El cruel esdeveniment hauria, emperò, d'amarar tota la seva obra d'un encís irresistible, sobretot per al jovent. Tanmateix, en Rosselló, malgrat la seva joventut, era ja un poeta estranyament madur. Possessor d'una enorme cultura, fou un autèntic escorcollador de la poesia. Investigà, especialment, l'anomenada poesia pura i el superrealisme. El poema "Brollador" n'és un perfecte exemple, i cal considerar-lo com el monument del superrealisme català.

Ara en fa 50 anys de la seva mort, a Barcelona. El millor poeta mallorquí de tots els temps (per a mi, és clar) i un dels més grans de la literatura catalana, va néixer a la Ciutat de Mallorca, el 5 de Gener del 1913. Fou un excel·lent estudiant, el millor. Cursà el batxillerat a l'Institut de Ciutat i tingué la sort d'ésser l'alumne predilecte de l'escriptor i polític, en Gabriel Alomar i Villalonga. La influència de n'Alomar el marcà amb l'empremta del neguit intel·lectual i l'amor a la

nostra pàtria catalana. La sort en el món de la cultura el seguí a Barcelona. Allí, a l'exemplar Universitat Autònoma, cursà la llicenciatura en Filosofia i Lletres amb excel·lent. Dues amistats l'enriquiren i les va enriquir: el seu mestre, en Carles Riba, aleshores la màxima autoritat literària catalana, i el seu company d'estudis, el que després esdevindria un dels millors escriptors del món, en Salvador Espriu. En Carles Riba, que llavors ja havia trencat amb el modernisme i la influència d'Eugeni d'Ors, l'encaminà vers el món complex de la poesia pura. En efecte, entre els llibres més estimats d'en Rosselló trobam precisament un tractat sobre la poesia pura francesa. En Carles Riba ens el descriu com un extraordinari estudiant, intel·ligent i de mirada fixa, quieta i penetrant, escodrinyadora. Més envant en el temps, en Riba, ja a la postguerra, esdevindria mestre d'un altre poeta mallorquí, en Blai Bonet. Altrament, en Salvador Espriu mai no pogué oblidar en Rosselló. N'és ben palesa la seva públi-

ca estimació i admiració. Només cal que recordem els versos estremidors de n'Espriu, musicats per na Marina Rossell: "Estimat Rosselló, si poguessis venir amb la barca del temps....."

En Rosselló organitzà la biblioteca de la Residència d'Estudiants i estimulà l'edició de la poesia catalana amb llibres de Joan Vinyoli, Joan Teixidor i Marià Manent. Després es traslladaria a Madrid per a realitzar el seu doctorat sobre l'estil d'en Gracián, devers el 1935.

Però, sobretot, en Bartomeu Rosselló-Pòrcel fou un escorcollador de la poesia i rebé una dispersa influència. Ja n'hem fet l'esment de n'Alomar i en Riba, però no hem d'oblidar la decisiva influència de la generació castellana del 27, especialment d'en Jorge Guillén, del superrealisme, de la poesia pura francesa i, també, de la riquesa de la paraula de l'escola mallorquina.

Va patir molt, els últims dies de la seva vida. Fou ajudat i enterrat mercès als seus amics catalans. Deixà dos reculls breus: "Nou Poemes" del

1933 i "Quadern de Sonets" del 1934. I el seu llibre cabdal: "Imitació al Foc", un autèntic monument de la literatura catalana.

Follament estimà la paraula i la pàtria. El mateix Gafim, company de residència, ens explicava l'alegria d'en Rosselló quan Macià proclamà la República Catalana, federada amb tots els Estats Ibèrics, des del balcó, a la plaça de Sant Jaume. No va pertànyer a cap partit polític, sembla, encara que mai ningú no ha negat les seves simpaties pel PSUC. D'altres mantenen que fins i tot s'hi afilià.

Morí amb l'art i la pàtria al cor, i amb l'enyor de Mallorca. D'aquest fet en són una premonició aquells meravellosos versos, potser uns dels més bells que mai no s'hagin escrit:

"Tota la meva vida es lliga a tu com en la nit les flames a la fosca."

JAUME ARMENGOL I
COLL

Inca a 11 de Gener del 1988.

Cooperativa Pagesa de Mallorca

Avinguda dels Reis Catòlics, 53

INCA Mallorca Tel 503124

Guarderia Sol Trent

General Luque, 85 (esq. Torreta) - Tel. 500220

INCA

Margalida Mateu, pintora

- Vaig néixer l'any que Pier Paolo Pasolini va fer (DONNE DI ROMA). Després he sabut que la seva obra se caracteritza per una actitud dialèctica i diatriba devers una realitat social, asumint la transferència i l'interès temàtic des de l'heroi individual a la col·lectivitat o el personatge representatiu d'una determinada classe social.

- Què és per a tu l'art?

- Crec que en l'art es tracta de renovar unes determinades fórmules estètiques, un determinat llenguatge, és a dir, investigant sempre per trobar fórmules expressives noves. Els meus primers quadres eren naturistes. Segons GOETH, l'art és l'art perquè no és natura. OSCAR WILDE volia que la natura imités l'art, una cosa de la natura esdevé molt més bonica si ens recorda una cosa d'art, però una cosa d'art no guanya cap veritable bellesa recordant-nos una cosa de la natura, volia dir que l'art en part és la seva pròpia realitat. De totes maneres, NOLDE considerà que la natura pot ser per a l'artista, si sap ordenar-la un meravellós ajut, però ella no és l'art, ni és l'artista.

- La pintura, ¿ha de ser tradicional o vanguardista?

- Sempre hem de lluitar per a fer innovacions. Vers l'any 1600 Hillyarde no pintava amb el gruix del pinzell, com en les obres a l'oli, al tremp o l'aiguada, sinó solament amb la punta, fent tocs lleus que donen molt prim el color i semblen els encreuaments de

ratlles que es fan amb la ploma. Vers l'any 1945 a Jackson Pollock els pinzells ja no li servien. Si altres artistes havien estès els

colors amb l'espàtula o directament des del tub, el frenesí de Pollock l'inclinava a renunciar a aquest procediments una mica prims i envellits. Ell estenia la tela per terra, i en comptes de treballar-hi acostant-s'hi o allunyant-se davant d'ella, li semblava més natural de passejar-hi al voltant o posar-s'hi al damunt quan hi escampava la pintura. Així es ficava dins el quadre alhora en sentit propi i en figurat, com et deia abans, sempre cal lluitar per fer innovacions. Jo, vull situar-me sempre al camp del misteri per a garantir-me d'una creació volguda. L'art és sempre un problema d'equilibri entre la realitat que viu i el gran misteri de la imaginació.

- Ets conformista amb la teva obra?

- L'autocrítica és un mitjà per superar-se un mateix. Durant tot l'any puc pintar moltes teles, però sempre cal destruir coses fetes. L'artista que no analitza i no destrueix continuament la seva obra és un pobret d'esperit, en totes les activitats és així. D'aquest jeroglífic que parlava abans, moltes vegades en

consta desmuntar el misteri o el secret, perquè trob el fred de l'obra, l'angúnia creadora davant una tela en blanc, és un esforç d'equilibri per a l'esperit.

- ¿Estàs d'acord amb els certàmens de pintura?

- Jo he guanyat el premi "Dijous Bo", el segon premi internacional de Santa Maria, i el darrer, el Ciutat d'Inca. Són un revulsiu, una experiència que reflecteixen els diaris, és una experiència per desfogar-se del buit que sovint té l'artista. De totes maneres, crec, que una societat que funcioni normal, els premis són un poc mal d'entendre. De moment, seguiré presentant part de la meva obra als premis, sembla que és la manera més senzilla per reflectir l'estat d'ànim a nivell col·lectiu.

- ¿Com és la teva pintura?

- La meva pintura en aquest moment ja no és una pintura naturalista. És una pintura un poc irreal, és a dir, intent arribar a una certa irrealitat, però sempre conservant el secret del llenguatge que és el qui dona el poder ascendent i la personalitat a la imatge.

L'amo en Biel,

conserge de l'industrial s'ha jubilat

Fa ja 26 anys que és al Centre. L'amo'n Biel. Tots el coneixeu; no ha de menester més presentació. L'amo'n Biel es jubila.

- Quants d'anys fa que sou i estau en aquest Centre?

- "Ara fa vint-i-sis anys"

En vint-i-sis anys, segurament moltes coses hauran canviat.

- "Heu vist molts de canvis?"

- "Quant a alumnes, cada any n'entren de nous i en surten de vells. Quant a professors, de quan vaig començar, només en queden cinc i són: en Crespí, en Gelabert, en París Mateu, n'Autonell, i en París Llompart.

- "Quines diferències hi ha d'abans a ara?"

- "Abans jo era molt més jove..." (s'atura un moment, somriu i continua) "...tenia molt més humor i moltes més ganes de fer coses."

- "Es ara millor, pitjor o simplement diferent?"

- "M'agradaria no contestar aquesta pregunta, per a no afectar la persona de tots els directors que han passat pel Centre."

- "En què han canviat els alumnes? (posa cara de sorpresa, com qui no sap que dir)..."

- "Això és una cosa que no sé com ho he de contestar... Sempre han estat despreocupats, abans i ara."

- "Vos agraden els alumnes, o vos arriben a posar nerviós?"

- "Els alumnes m'agraden molt. Me sent molt bé entre ells. No em sent gens malament i tampoc em molesten gaire."

(pareixia haver acabat, però continua) "Sempre he procurat contestar-lis de manera positiva i són molt

poques les vegades, en que els hi he dit que no."

- "I quin defecte els hi trobau?"

- "Que no volen estudiar i no ho volen fer tots sols" (ara ha contestat rapidament) "N'hi ha molts que els agradaria que els regalassin el títol."

- "Segur que teniu qualche anècdota en particular per contar-nos."

- "Siiii. Ja fa molts d'anys va venir un al·lot a matricular-se, i era tan petit que li vaig demanar els anys que tenia. Ell em va contestar que tretze, però que a casa seva li havien dit que digués que en tenia catorze."

- "En què consisteix la feina del porter del Centre?"

- Abans la feina de porter era bona de dur - només es tractava de tocar el timbre - i podies estar més atent al personal. Però ara amb la fotocopiadora i la enquadernadora no pots estar atent al que passa defora."

- Què pensau fer d'ara en endavant?

- "Trescaré molt pel camp i aniré a cercar cames-rotges i esclata-sangs en el seu temps. Enyoraré molt l'Escofa."

- "Quina afició teniu?"

- "La bicicleta m'agrada molt. I si no hi vaig més és perquè em fa un poc de por el trànsit de cotxes, motos i motoretts."

Jordi Zuazaga i

Rafael Vallés

Alumnes (de 2on curs administratiu) del Institut de Formació Professional d'Inca. Revista "Tothom".

CONEGUEM LA NOSTRA LLENGUA

ESCRIURE BÉ

Els diftongs.-

Conèixer bé els diftongs és imprescindible per a una correcta accentuació. Veurem com no coincideix el català amb el castellà.

L'encontre d'una vocal dèbil (i, u) amb una forta (a, e, o) té el nom de diftong. Quan comptem les síl·labes d'una paraula, si hi ha diftong, forma una sola síl·laba (Ex. ai-re); si no hi ha diftong, les dues vocals són síl·labes distintes (Ex. te-o-re-ma).

Els diftongs es classifiquen en tres grups:

1.- Creixents.-

Quan la i, u van en primer lloc; no sempre formen diftong, només quan es troben:

- A començament de paraula: io-gurt, hie-na.

- Entre dues vocals: no-ia, cre-uen.

- La u en els grups: gua, qua (quant, quan), güe, que (ai-gües, fre-qüent) güi, qui (pingüí, o-bli-qui-tat), guo, quo (pa-rai-quot, a-quós).

Quan la i u estan situades entre consonant i vocal no formen diftong, ex. ti-a, ri-e-ra, Ma-ri-a, An-tò-ni-a, du-es, su-or.

2.- Decreixent.

Quan la i, u estan en segon lloc. Ho són sempre: ai=ai-re, ei=eina, oi=almoi-na, au=náu-frag, eu-

=veure, ou=moure, ii=novii, uu=duus, iu=ciu-tat, ui=cui-ner.

3.- Triftong.-

És el resultat d'una combinació d'un diftong creixent i un decreixent, són: iai-iai!, ieu=dè-ieu, uai=guaitar, üeu, ueu=o-bli-queu, cre-ueu.

La dièresi.-

Es posa damunt la i o la ü, en general indica que aquestes (i, ü) s'han de pronunciar amb més detenció: Beneit (tonto), beneït (bendito). Es dóna:

1.- Quan la u sol ésser muda, indica que s'ha de pronunciar. Veure la diferència, algues i aigües, aquest i qüestió, antiguitat i exigüitat, quiet i obliquitat.

2.- En situacions en què la i, u formarien síl·laba amb la vocal contigua, la dièresi indica que aquestes s'han de pronunciar com a vocals (nucli síl·labic). Vegeu les diferències: ve-ia i o-be-ï-a, du-ia i fru-ï-a, no-ia i co-ï-a, ve-ien i o-be-ï-en, be-cai-na i co-ca-ï-na, fei-na i ve-ï-na.

3.- Duen generalment dièresi els derivats d'un mot que tengui la i, u tòniques. Ex. Agrair - agrairment, veí - veïns.

4.- També en duen els derivats que tenen els sufixos -tat, -al, -itzar. Ex. heroic - heroïcitat, laic - laïcitat, judaic - judaïtzant.

No es pot posar dièresi:

1.- Quan ja hi ha accent gràfic. Ex. Pa-ï-sos, pa-ís / a-gra-ï-en, a-gra-í-em.

2.- En les terminacions llatines -us -um. Ex. Mèdium, Pius.

3.- En els mots composts de anti-, co-, contra-, re-, semi-. Ex. Coincidir, contraindicar, antiimperialista, reunificar, semiindiferència.

4.- En els sufixos -isme, -ista. Ex. egoisme, panteïsta. No es consideren sufix les terminacions de proïsme i lluisme.

5.- Tampoc es posa dièresi en els següents temps dels verbs acabats en -ir: Infinitiu, gerundi, futur i condicional (agrair, agraint, agrairé, agrairia).

PARLEM COM CAL

Concejá: A la nostra època foral, els Ajuntaments estaven constituïts per consellers, dits també regidors. Són aquestes dues paraules que s'han d'emprar, tal vegada sigui més usada regidor que conseller aplicada al castellà (concejá)

Alcalde: És una paraula admesa als nostres diccionaris i procedeix de la terminologia de l'administració castellana. Malgrat això, convé usar la paraula

més emprada i coneguda
"batle, batlle".

VOCABULARI

Pespunte = ripunt.
Encaje = randa.
Testarudo = caparrut.
Disparate = doi.
Barullo = trui.
Azotea = terrat.
Tejado = teulada.
Frontis = façana.
Bóveda = volta.
Solar = trast.

CURIOSITATS

Fases llunars del mes de febrer i març.-

Febrer.

Lluna plena (vella), dia 2 a les 20'51 h. Seguirà el temporal iniciat dies anteriors.

Quart minvant dia 10 a les 23'01 h. Vents forts de Ponent.

Lluna nova dia 17 a les 15'54 h. Vents del Nord-oest.

Quart creixent dia 24 a les 12'15 h. Continuarà el mal temps.

Març.

Lluna plena (vella), dia 3 a les 16'01 h. Bon temps d'hivern.

Quart minvant dia 11 a les 10'56 h. Vents del Sud-oest.

Lluna Nova dia 18 a les 14'02 h. Temporal d'hivern, sec i aspre.

Quart creixent dia 25 a les 16'41 h. Retornen els vents del Sud-oest.

Hores de sol.

Dia 15 febrer 10 h, 39 m.
Dia 1 març 11 h, 18 m.
Dia 31 març 12 h, 39 m.

Les llunacions i l'agricultura.-

En el creixent de febrer és costum sembrar llegums, melons, carabasses primerenques. Empeltar pereres, pomeres i altres. Es poden trasplantar tarongers, llimoneres i xiprers.

El minvant de febrer és bo per tallar canyes i vímet per fer paneres i altres objectes de vímet. Es poden podar les vinyes i els arbres tardans.

En el minvant de març s'han d'entrecavar els horts i s'han de treure les herbes dolentes dels sembrats de blat. Es poden execallar les figueres, moreres i magraners. És un temps molt bo per trascolar el vi.

El julivert que es sembra durant el mes de març, no bessona fins al segon any.

Altres coses.-

Febrer.-

"Febrer curt pitjor que turc", "el febreret curt, en vint-i-vuit dies en surt", encara que enguany en tindrà 29, per ésser bixest.

El dia ja s'ha allargat considerablement, per això es diu "el febrer ja és jornalier". Els ametlers ja solen estar florits i els sembrats solen començar a verdejar.

"Si la Candelera riu (dia 2) lluny és l'estiu, si la Candelera plora, l'hivern és fora". San Blai (dia 3) és l'advocat contra el mal de coll, no vos oblideu d'anar a posar-vos oli i a beneir caramels o regalèssim. Santa Apolònia (dia 9) és la que

guarda del mal de queixal; si així no ho fa, no tendreu més remei que fermarvos tres alls damunt el pols de la monyeca. "Per Sant Macià (abans era el dia 24) l'orenella ve i el tord se'n va".

Comença la Quaresma, el dia 17 és el dimecres de Cendra. Això vol dir que el Dijous Llarder serà el dia 11 i els darrers dies seran el 15 i 16 de febrer.

Març.-

"El març marceja i la gent boteja". "Pel març, qui no té sabates que vagi descalç i qui en té que es calç bé". "No hi ha març sense neu ni sense Mare de Déu".

El març és mal-sà i poc de fiar. És el mes dels refredaments i costipats. És el mes del grip. Temps propens als barts i les pigues que anuncien la remoguda de la sang de la pròxima primavera, que començarà quan el sol estigui en Àries, el dia 20 de març a les 9'39 hores.

Dia 27 és el Diumenge de Rams i el dia 31 ja és el Dijous Sant, això ens indica que el dia de Pasqua serà el dia 3 d'abril.

Jaume Gual Mora.

L'ASE D'ESTOPA

Tercera cavalcada

No havien arribat encara quan Ell es menjava l'ull de poll del cabrit. Però ben aviat Ella es va treure les calces i les dugué a vendre al mercat. "Ja no hi ha botifarrons, s'han acabat", li digueren. "Bé, m'és igual", va dir Ella. Però no li era igual, perquè sense pensar-s'ho ni un segon, va sortir cap a Càdis i no es va aturar fins arribar a S'Esglaieta. La llengua, a més a més, li arribava als peus. Se le va trepitjar, se le va capolar, se le va trinxolar, musicar, planxar, lubricar, encofrar, compixar i empassar. Després digué: "Me'n vaig al teatre". I se n'anà a visitar els homes més rics del món.

Els homes més rics del món eren dos homes molt pobres, més pobres encara que molts de rics. Encara que ells no ho sabien ni ho volien saber. Vivien sota el pont de Brooklyn enrevoltats de mosques analfabetes. El Caporal de les mosques feia un discurs patriòtic: "Aquí on els veis no són allò que pareixen. I això és el que té més valor de tot, és una imprudència dir quelcom que no acabi en "ar", "er", "ir", "or" o "ur". Per tant quedau advertides. Oscar Wilde tenia raó".

El vell Xerratorium no n'estava d'acord del tot, encara que fés més de dos-cents dinou anys que no desferrava els llavis per manifestar el que pensava. Havia mort el mateix any que el pare d'Amadeus Mozart decidí posar-se les botes. Però li venien grans i no hi va poder participar. Quan va engegar el botó del coll de la camisa se li escaparen les ungles dels peus i de les mans i es va fer de nit de seguida.

Quarta cavalcada

Era ben tard quan s'adonaren de que era ben tard. Però no ho digueren a ningú. Feren el seu camí com si res hagués passat. Malgrat tot, havia passat Na Margalida acompanyada de Na Joanaina. I també havia passat Na Bel. La Berta no sabia cert si també havia passat N'Antònia. Qui havia passat era Na Margalida acompanyada de Na Joanaina, i també Na Bel. Potser hagués passat igualment Na Beatriu. De N'Antònia la Berta no en sabia res. Estava segura d'haver vist passar Na Margalida acompanyada de Na Joanaina. I més tard havia passat també Na Bel, això sí. N'estava segura, la Berta. Era una noia molt conscient, la Berta, molt conscient.

Sempre que contemplava l'arc de Sant Martí,

exclamava: "Si no plou avui plorà demà vespre". I mai no l'encertava. Mai no plovia. En aquell indret no havia plogut mai, malgrat l'arc de Sant Martí es deixàs veure cada dia. "Només plou a les cases dels polítics, perquè d'ells és la vanitat dels niguls", pregonava el pregoner. I la gent s'ho creia encara que no s'ho cregués. Tenien una gran facilitat per creure's les mentides més grans. Després es posaven a riure molt satisfets. "Ens hem cregut una altra mentida, ens hem cregut una altra mentida". I sortien al carrer sense deixar de mirar la televisió i sense treure's el cap de l'olla d'empeguedors que eren.

Un dia va ploure per error i l'error es va avergonyir. Un altre dia no va ploure i no caigué cap gota d'aigua ni de coca-cola. I un altre dia va ploure sense ploure i la coca-cola d'En Llorenç va desaparèixer, encara que no li cobraren l'ampolla. Tan sols l'impost de connexió amb la segona cadena.

Per GAUSEPH JARONY

(Continuarà)

Penya
Barcelonista

Bar Miquel **Inca**

Apartat de Correus 185

Primera promoció d'oficialia amb els professors,

curs 63 - 64

Francisco Homar Llinàs,
Professor

Jorge Autonell Reig
Professor

Jaime Crespí Cerdá
Professor

Guillermo Julià Ollers
Professor

Juan Taix Planas, Presi-
dent de la Junta Pro-
vincial de Formació
Professional Indus-
trial

Alfonso Reina Bono,
Alcalde de Inca

Andrés París Mateu,
Director de l'Escola

Andrés París Llompart,
Professor

José Gelabert Bisellach,
Professor

Jaime Pons Perelló,
de Binissalem

Bartolomé Pallicer Martorell
d'Inca

Ricardo Calafell Coma,
d'Inca

Antonio Pericás Genestra
d'Inca

Lorenzo Coli Sastre,
de Selva

Jaime Gual Pou,
de Mancor de la Vall

Antonio Niell Ramón,
de Lloseta

Lorenzo Coll Sastre,
de Selva

Julián López Alfaro
d'Inca

Antonio Bertard Amengual,
de Sineu

Gabriel Reus Llompart,
de Selva

Domingo Ferrer Marqués,
d'Inca

Miguel Colom Bennasar,
de Selva

Mateo Femenia Rullán,
de Caimari

Miguel Amate Domingo,
de Selva

Antonio Cladera Serra,
de Sa Pobla

Ginés Lorenzo Lidón,
de Lloseta

Bernardo Castell Ferrer,
de Sta. M^a del Camí

Antonio Ferriol Martorell,
de Sineu

Entrevista amb Cela, nou entrenador del Constància.

Altra volta en la història esportiva del C.D. Constància hi ha canvi d'entrenador. En Lluís Cela substitueix a en Miquel Vallespir.

El nou tècnic blanc-i-negre té 40 anys i fa sis anys que té el títol d'entrenador nacional. Entrenà el Murenc durant 2 temporades, altres dues el Badia i a la fi mitja el Manacor. Actualment és professor del Col·legi d'Entrenadors.

- Què li ha paregut la seva vinguda al Constància?

- He vingut amb molta de fe per salvar la categoria. Un club d'aquesta solera serà una bona experiència per a mi, i si aconseguim de complir l'encàrrec serà encara millor.

- Com veu el seu nou equip?

- Esper que amb l'ajuda de tots conservarem la categoria.

- Què coneix de la Segona - B?

- He vist molts partits a Inca, a Sa Pobla i a Cala Millor. Pens que conec el suficient per poder desenvolupar un bon treball. La categoria està molt igualada. Amb referència a anys anteriors,

degut a que hi ha més grups, s'han repartit els pocs jugadors de certes qualitats tècniques. Tan sols hi sol haver dos jugadors que destaquin a cada equip.

- Què és el més urgent, ara mateix, per començar a sortir de l'actual situació en què es troba el Constància?

- Conèixer els jugadors, parlar amb ells i, segons, dur a terme el treball necessari per a aconseguir triomfs.

- Què li pareix la plantilla que disposa en aquests moments?

- Alguns dels jugadors ja coneixen la Segona B, com són Vaquer, Mir, Soria i Sahuquillo. Compaginant la veterania amb la joventut intentaré fer un bon equip que doni satisfaccions als seguidors inquers.

Per acabar desitjam per bé del Constància tota classe d'èxits a Lluís Cela.

Pere Castelló.

BAR LLABRES

ESPECIALITAT EN TAPES VARIADES

Placa Santa Maria la Major

INCA

VINOS SA QUARTERA

R.S. 30.03794/P.M. VINO DE MESA R.E. 5.061 - P.M

4 L. TINTO 16.º

Antonio Fluxó, 70 (Esq. Pza. Sa Quartera) - INCA

"JAVI" Jugador del Constància

José Javier López Fernández "Javi", defensa del C.D. Constància. Va néixer el 28 d'octubre del 1966 a Jaén. Es un jugador que pot arribar a jugar a 1ª divisió o al manco a segona A. Els ens diu que el Sevilla F.C. li va fer unes proves però que es va trobar en uns moments de baixa forma. Malgrat això, va causà una bona impressió i és seguit de prop pels tècnics de l'equip del "Sánchez Pizjuán".

En Javi, comença a jugar amb el Jaén l'any 1981, on hi va jugar d'aleví, infantil, juvenil, militant a la lliga nacional. L'any passat, coincidint amb la 1ª temporada "senior", va jugar amb el Martos C.F. (Jaén) a 3ª divisió. Aquest any és fitxat per l'equip de la nostra Ciutat.

En Javi té un gran "palmarés": la classificació per a la copa del Rei amb el Martos, preselecció infantil andalussa i selecció infantil i juvenil de Jaén.

Es obligat sempre a un jugador nou demanar-li com va ésser la seva vinguda al Constància. Hem de dir que va venir per casualitat. El seu company d'equip Viedma va ésser fitxat pel Constància. Una setmana després rebia la cridada del seu company amb la interessant oferta de jugar amb l'equip d'Inca.

En Javi ens comenta que li agrada molt. Inca i que està molt content d'haver vingut.

Un tema obligat va ésser la marxa de l'equip. Ens va dir que la moral de l'equip està en baixa forma a causa dels mals

CARNET D'IDENTITAT

NOM: JOSE JAVIER LOPEZ FERNANDEZ
DATA NAIXEMENT: 28-10-66
LLOC: JAEN
ESTATURA I PES: 1'83 i 78 kg.
ESTAT CIVIL: FADRI
ESTUDIS: B.U.P.

DADES ESPORTIVES

1er PARTIT VIST: JAEN/BETIS
1er PARTIT JUGAT: JAEN 81-PEGASO
1er PARTIT GUANYAT: AQUEST MATEIX
DESCUBRIDOR: QUICO
MAJOR SATISFACCIO: HAVER JUGAT AMB SELECCIO' INFANTIL ANDALUSSA
MAJOR AMBICIO: JUGAR A 1ª DIVISIO

CULTURA

POETA: GLORIA FUERTES
MUSIC: MOZART
DIARIS: ESPORTIUS
REVISTA: AUTOMOVIL
PERIODISTA: JOSE Mª GARCIA

TEMPS LLIURE

CANTANT: SABRINA
CONJUNT: U2
ACTRIU: BO DEREK
ACTOR: SILVESTER STALLONE
CANCO: BOYS, BOYS, BOYS
LLIBRE: LA HISTORIA INTERMINABLE
MILLOR JUGADOR DEL MON: FUTRE
MILLOR JUGADOR DE L'ESTAT ESPANYOL: SANCHIS

GASTRONOMIA

APERITIU: VARIAT
1er PLAT: GASPACHO ANDALUZ
CARN: TERNERA
PEIX: EMPERADOR
POSTRE: FRUITA DEL TEMPS VI: RIOJA

Rafel Cortès.

La bona cuina

COCA TAPADA

Ingredients:

Per la pasta
1 taça d'aigua
1 taça d'oli
1 vermell d'ou
la farina que se
begui.

Se fa amb aquesta pasta com una "panada" grossa reservant pasta per tapar-la posant-hi dedins domàtiga, alls, pebres torrats, ou bollit, "atún", tot això tallat petit i passat per la pella. Se tapa la coca i es posa al forn.

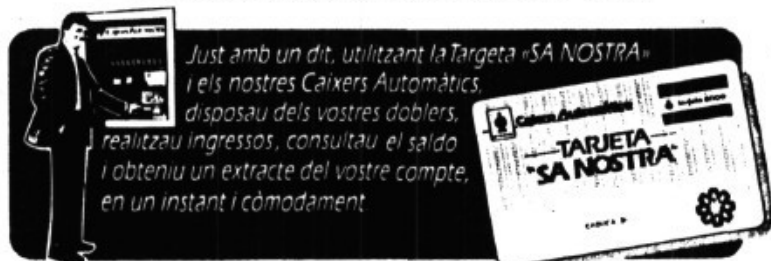
Recepta donada per na Catalina Gual de Ciutat.

Imma Cortès

JUST AMB UN DIT

COBRAU, INGRESAU, CONEIXEU EL SALDO I L'EXTRACTE DE COMPTES

Just amb un dit, utilitzant la Tarjeta «SA NOSTRA» i els nostres Caixers Automàtics, disposau dels vostres doblers, realitzau ingressos, consultau el saldo i obteniu un extracte del vostre compte, en un instant i còmodament.

CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"